

સલામી સવારની..

ડોલે સૌ મત મોરલી સામે પછી સાપ થાય છે, દત્તક બનીને માગે મત પછી બાપ થાય છે, છાપ ને માપમાં ખાચ છે થાય ભોળો મતદાર - નેતા પ્રકાશે પોત પ્રજાને પછી સંતાપ થાય છે.

સુપ્રભાતમ્
સુરેષા પ્રા. ભટ્ટ
079-23226251

મારે કૂંડાસા!
કરંડિએ પૂરાઈ - વીર હાર્દિક...
(પક્ષો નું રાજકારણ)

રેલી-ધરણાં
તૂટેલું તંત્ર, જાણે - જુલાઈ કેલાલ!
(એક સાંઘે ત્યાં તેર તૂટે)

હાઈકુ

ચિંતન

પોષાત્ જાયતે સિદ્ધિઃ પોષાત્ ધીમતામ્ કમઃ । દેવમ્ આશ્વાસનં માત્રં દુઃખો લવ ભુક્ષિષુ ॥

ઉપરોક્ત શ્લોક 'સુભાષિત બોધ'માંથી લેવામાં આવેલ છે..

પુરુષાર્થથી સિદ્ધિ મળે છે, પુરુષાર્થથી બુદ્ધિ મળે છે. દુઃખથી પીડાતા કોમળ બુદ્ધિવાળા મનુષ્યો માટે ભાગ્ય જ આશ્વાસન માત્ર છે.

આળશ, એટીપણું અને હંમેશાં 'પછી' પર કામ ઠેલનારાં અંતે તે દુઃખી જ થાય છે અને દુઃખી થયા પછી પણ એમને પોતાનો દોષ તો દેખાતો જ નથી એ 'ભાગ્ય' અને વિધાતા 'નશીબ' પર જ દોષનો ટોપલો ઠાલવીને આશ્વાસન મેળવે છે.

હકીકતમાં પુરુષાર્થ - મહેનત વિના કંઈ જ મળતું નથી. ચીવટપૂર્વક તપશ્ચર્યા કરવાથી જ 'ડીઝી' પદ મળે છે. વાચન-અભ્યાસથી વિદ્યા સિદ્ધિ પ્રાપ્ત થાય છે શિક્ષણ દ્વારા જ જ્ઞાન, સમજ, બુદ્ધિ પ્રાપ્ત થાય છે.

- સુવિચાર**
- મન જો એટલી વાત કાયમ માટે સ્વીકારી લે કે પોતે કંઈ જ જાણતું નથી તો આ જગતની મોટાભાગની સમસ્યાઓ હલ થઈ જશે - **અરવિંદ**
  - ભણેલાઓ બીજાના દોષ જુએ છે, જ્યારે કેળવાયેલા લોકો પોતાનો દોષ જુએ છે - **બર્નાર્ડ શો**
  - 'હું' એટલે જ અશાંતિ અને દુઃખ, અને 'હું' નું વિસર્જન એટલે જ શાંતિ અને સુખ - **જે. કૃષ્ણમૂર્તિ**
  - ખરેખરી વિપત્તિ કાલ્પનિક વિપત્તિ કરતાં ઓછી અસહ્ય હોય છે - **સરદાર પટેલ**
  - તમે સુખી છો કે નહિ તે વિષે ચિંતા કરવાની કુરસદ હોવી એ જ, દુઃખનું રહસ્ય છે - **વિનોબા**
  - દુઃખરૂપી હકીકતનો બીજો છેડો (સુખ) શોધી કાઢવામાં નહિ પણ હકીકતને (દુઃખને) જોવામાં જ દુઃખનો અંત રહેલો છે - **જનકલ્યાણ**
  - આજનું ઔપચ : સફેદ કાંદાના રસને સાકર મેળવી પીવાથી એસીડીટ મટે છે.
(સંકલન : દિપક વી. આસાર)

બોધકથા

કવિ અખો સોનીનું કામ કરતા - માનેલી બેનને સોનાની માળા બનાવી આપી - પણ બહેન બીજા સોની પાસે કાપ મૂકી ચકાસણી કરાવી - માળા ધોવા આપી ત્યારે માળા પર કાપ જોઈ બંધી સમજ પડી - સંસારમાંથી મન ઈડી ગયું. આવી જ એક વાત ન્યૂયોર્કમાં બની ગઈ. એક બહેન જવેરીની દુકાને ખોટાં મોતીની માળા લેવા ગઈ ૩૦૦ રૂપિયામાં માળા લીધી. બે વર્ષ માળા ઘરમાં તૂટી ગઈ મોતી વીણી વીણી ભેગાં કરી પાછી એ જ જવેરી પાસે માળા ગંઠવા લઈ ગઈ. જવેરીએ માળા ઓળખી લીધી. કહ્યું બેન આમાં એક મોતી ઓછી થઈ ગયું છે મારે આવું જ મોતી નાખવું પડશે એ એક મોતીની કિંમત ૩૦૦ રૂા. છે.

પહેલી બેનને આશ્ચર્ય થયું કહ્યું, ભાઈ હું તમારી દુકાનેથી જ આપી માળા ૩૦૦ રૂા.માં લઈ ગઈ હતી આજે એક મોતીની ૩૦૦ રૂા. કહો છો!

દુકાનદાર કહે બહેન તમે સાચાં છો. તમે ખોટી માળા માગી હતી. મારા માણસે તમને દસ હજારની સાચાં મોતીની માળા આપી દીધી. અમે એને તે જ દિવસે કાઢી મુક્યો પણ વેચ્યો માલ પાછા રાખતા નથી એ અમારો નિયમ છે. તેથી અમે તમારી પાસે આવ્યા નહીં - બાકી આ સાચાં મોતીની જ માળા છે.

બહેને આગ્રહપૂર્વક માળા પાછી આપી અને પેલા કર્મચારીને પાછો નોકરીમાં લઈ લો... દુકાનદારે સ્વીકાર્યું અને એ સ્ત્રીને એક લોકેટ અને ખોટાં મોતીની નવી માળા પણ આપી.

પ્રેમ એટલે તને કોલ, મિસકોલ કે મેસેજ કર્યા વગર, તારું વોટ્સએપ ડીપી જોઈ રાજ્ય રહેવાની કળા...!!

ટી શર્ટના ખિસ્સામાં રાખેલા મારા મોબાઈલ ફોનમાં આમ અમસ્તો જ મધમઘાટ થઈ સુગંધ ના આવે...!! જરૂર મારા સ્ટેટસ પર તેની આંગળી ફરતી હશે...

વંદ્યશેખર પંડ્યા

વસંતઋતુ અને વાતાવરણની તાજગીમાં લગ્નોની મોસમ જ્યારે સોળે કળાએ ખીલેલી હોય ત્યારે માહોલ રંગીન બની જાય છે. આ વોટ્સએપ અને ફેસબુકના સમયમાં લગ્નની દરેકદરેક વિધીના ફોટા અને આમંત્રિત મહેમાનોના ફોટા એ તમામે તમામ તરત જ અપલોડ થઈ જાય છે. આજકાલના યુવક-યુવતીઓ ખૂબ focused હોવાને કારણે તેમને શું પહેરવાનું છે, કઈ રીતે લગ્નની વિધીમાં ફોડા પડાવવાના છે અને કેટકેટલા મિત્રોને આમંત્રણ આપવાનું છે એ તમામ બાબતો માટે તેઓ પરફેક્ટ પ્લાનિંગ કરતા હોય છે. છોકરા અને છોકરીના મનમાં પહેલાના સમયમાં વર્તાતો અજંપો કે મુંઝવણ હવે રહ્યા નથી. જે કરવું છે, જે કંઈ પણ કહેવું છે એ તરત મોઢે જ કહી દેતી આજની આ પેઢી જરાય દંભી નથી. પોતાની જાત સાથે તેમજ અન્યની સાથે ખૂબ વફાદારીપૂર્વક સંબંધો નીભાવી જાણે છે અને તોડી પણ જાણે છે. કાલનો ડર કે ભવિષ્યની ચિંતા તેમને નથી. વેલેન્ટાઈન ૩ પર કરાયેલા વાયદાઓ કેટલા ટકશે એની ફિક્કર એમને હોતી નથી. આપણે માનીએ છીએ કે આ જનરેશનના યંગસ્ટર્સ જલ્દીથી મૂવ ઓન કરી લે છે. થોડા ઘણાં અંશે એ વાત સાચી પણ હોય પણ ખરેખર તો આજે પણ તેઓ મનના છાના ખૂણે ગુલાબી સંબંધોને સંઘરીને તો બેઠા જ હોય છે!

સ્ત્રી અને પુરુષો બંને માટે જ્યારે ઓજ મુક્તપણે પોતાની વાત, પોતાના સંબંધો એકબીજા સાથે Share કરવા શક્ય બન્યા છે. ત્યારે

મોટાભાગના યુવક-યુવતીઓ serious relations થી દૂર ભાગતા જોવા મળે છે. તેમને ડર પ્રેમ કરવાથી નથી. પણ કમિટમેન્ટ અને જવાબદારી સ્વીકારવાનો છે. અને આ જ પ્રકારના ડરને કારણે ક્યારેક પોતાના પ્રેમને ભૂલીને તેઓ જીવનમાં આજીવ વધી જાય અને પરણી પણ જાય છતાં એ પ્રેમની કૂણી લાગણી તેમના હૃદયમાં આજીવન સંગ્રહાયેલી રહે છે. આજના આ સમયમાં ફટકટ બ્રેકઅપ કરી નાખનારા યુવકો અને યુવતીઓ પોતે ખુબ ખુશ છે અને enjoy કરી રહ્યા છે તેમ દેખાડવા માટે સતત DP, સ્ટેટસ બદલી બદલીને મૂક્યા કરે છે. મનમાં તેમને ઈચ્છા હોય છે કે પોતાના આવા ફોટાથી તેમનાથી દૂર ગયેલો તેમનો પ્રેમ ગુસ્સે થઈ જીવ બાળે અથવા તો વધુ jealous થઈને તેમની પાછા પણ ફરી જાય. આવા સંજોગોમાં તેમના શિલેશનથી વધુ ગુસ્સાથી જાય છે અને તેમની સાથે જોડાયેલા સંબંધોને તેની માઠી દ્રષ્ટર થાય છે.

આપણે સુંદર તૈયાર થયા હોઈએ કે નવો શર્ટ કે નવો ડ્રેસ પહેરીએ ત્યારે એ પહેરીને ફોટો અપલોડ કરવાની આપણને ઈચ્છા થાય એ સ્વાભાવિક છે. પણ પ્રશ્ન ત્યારે ઉદ્ભવે જ્યારે આપણે ફોટો અપલોડ કરવા માટે જ તૈયાર થઈએ કે નવા કપડા ખરીદીએ એ જ રીતે પ્રેમનો પણ ખોટો દેખાડો ન હોય. પહેલાના સમયમાં પ્રેમ આંખોથી છલકાતો અને શબ્દોની ક્યારેય એમાં જરૂર પડતી નહિ, પરંતુ હવે ખુલ્લેઆમ પ્રેમનો ઈજહાર, એકરાર કરવો એ સામાન્ય બાબત ગણાય છે. જો કે એમાં કશું ખોટું પણ નથી. પ્રેમ એ એક અનુભવની બાબત છે. એક અહેસાસ છે. પ્રેમને ઉંમર, રૂપ કે લગ્ન સાથે શું લેવાદેવા ? એ તો અચાનક, અનાયાસે જ બસ થઈ જાય. ત્યારે કદાચ આપણને આ સંબંધ સાચો, ખોટો, સારો, નરસો, શક્ય, અશક્ય છે

એ કોઈ જ બાબતો ન સમજાય પણ આ તો એક દેવી અહેસાસ છે. જે રીતે ઈશ્વરનો સાક્ષાત્કાર દરેકને ન થાય એ જ રીતે સાચો પ્રેમ ક્યારેક જ અને કોઈકને જ મળે. ઈશ્વરની વિશેષ કૃપાદષ્ટિના કારણે મળેલા આ પ્રેમની અસર કે ઈચ્છિત સંકેત, આજીવન સાથ ન નિભાવી શકે એમ પણ બને. પણ એને મનમાં તો સંઘરી જ શકાય ને! નાના બાળકોની નિર્દોષ આંખોમાં ઝળકતો પ્રેમ, કોઈ અંગત મિત્રની સાથેના મીઠા સંબંધોમાં રહેલ પ્રેમ તેમજ નિઃસ્વાર્થ ભાવે કોઈની આંખોમાં ખોવાઈ જવાનો પ્રેમ એ તમામ અહેસાસ છે જેને અનુભવી શકાય પણ પકડી ન શકાય જીવનભર માટે તેને કેદ ન કરી શકાય, કંઈક આવી જ વાત કરે છે સૂચિતા કપૂરની આ સુંદર કવિતા -

“આજે વેલેન્ટાઈન ૩ છે. તું ક્યાં છે? નથી તારો ફોન નંબર કે તને હું એસએમએસ કરું નથી તારું સરનામું કે તને રેડ રોજ મોકલાવું સૌ પોતપોતાના પ્રિય વિલેન્ટાઈન સાથે

કોઈ ને કોઈ રીતે આજ જોડાયેલા રહેશે. હું શું કરું? હું મારા શાંત બગીચામાં જઈ, તારા જેવું એક સુંદર લાલ ગુલાબ તોડું છું. એની મુદ્દુ પાંખડીઓમાં તારા સ્પર્શને સંવેદું છું, એની સુગંધમાં તારા સાન્નિધ્યનો અહેસાસ અનુભવું છું, મારા રૂમમાં કૂણાની એક શ્યામલ મૂર્તિ છે. આજ એની આંખમાં પણ ઉદાસી છલકે છે. હું એની પાસે ગુલાબ મૂકું છું. દયા માં વુંડું છું. એને કહું છું, તને આ ગુલાબની, મારા પ્રેમની મહેક પહોંચાડે, તને મારી વેલેન્ટાઈન વિશ પહોંચાડે, તારી આંખો બંધ કર અને મહેસૂસ કર મારા અહેસાસને તારો અહેસાસ કર. હાંપી વેલન્ટાઈન ૩”

Last Seen : પ્રેમ એટલે તને કોલ, મિસકોલ કે મેસેજ કર્યા વગર, તારું વોટ્સએપ ડીપી જોઈ રાજ્ય રહેવાની કળા...!!

- nehalgadhavi101@gmail.com

- ત્રણ દાયકા જૂના રાજકીય જોડણને તોડવા મુંબઈ મહાપાલિકાની ચૂંટણી જ સવિશેષ નિમિત્ત બની
- વાંધો પડ્યો એટલે ખંડણીબહદુર શિવસેના સાથે સત્તા ભાગવનાર ભાજપએ હવે ભાંડણલીલા આરંભી
- મુસ્લિમ લીગ-મસ્તાન સાથે જોડણ કરનાર સેનાના મિત્ર ભાજપની જેલવાસી ગેંગસ્ટર કલાની સાથે દોસ્તી
- ભગવી યુતિ તૂટે તો પવારની રાષ્ટ્રવાદીનો ટેકો મળે જ એવું માનીને ચાલવાની સ્થિતિમાં મોદીસેના નથી

મહારાષ્ટ્રમાં શિવસેના-ભાજપની ભગવી યુતિનું ભાંગ્યું મોતી

હવે, ઠાકરેસેના ગમે ત્યારે ગમે તેની સાથે જોડણ કરવા સમર્થ છે. છેક ૧૯૬૬માં સ્થપાયેલી શિવસેનાનું પહેલું અધિવેશન ૨૨-૨૩ જાન્યુઆરી ૧૯૮૪ દરમિયાન દાદરસ્થિત સ્વાતંત્ર્યવીર સાવરકર સભાગૃહમાં યોજાયું. હિંદુત્વની લહેર કોંગ્રેસ વિરુદ્ધ પ્રભાવી બનતી નિહાળીને ઠાકરેએ ભાજપ નેતા પ્રમોદ મહાજન મારફત રાષ્ટ્રીય નેતા લાલકૃષ્ણ આડવાણી સાથે સંઘાષ્ટ કરવામાં શ્રેય લેખ્યું. બસ, ત્યારથી અત્યાર લગી આ ભગવી યુતિ ઉભડાબડ રસ્તે પણ ટકી. ૧૯૮૫-૧૯૯૯ દરમિયાન મહારાષ્ટ્રમાં શિવસેના-ભાજપની રાજ્ય સરકાર પણ આવી. કેન્દ્રસ્તરે ભાજપ અને રાજ્યસ્તરે શિવસેનાની બિગબ્રધરની ભૂમિકા ટકી ત્યાં લગી અને બાળાસાહેબ હયાત હતા ત્યાં લગી બધું સમુસૂતરું ચાલ્યું. એ પછી મોદીનિષ્ઠ ભાજપ અને ઉદ્ભવ બાળ ઠાકરેનિષ્ઠ શિવસેના વચ્ચે ખટરાગ સાથે રાજકીય સંવનન ચાલ્યું. મહારાષ્ટ્ર સરકાર અને કેન્દ્ર સરકારમાં ભાજપની લઘુબંધુ તરીકેની ભૂમિકા શિવસેનાને ખૂબ કઠી. હવે મુંબઈ નગરપાલિકામાં યુતિ તૂટી છતાં મહારાષ્ટ્ર સરકારમાં શિવસેનાના પ્રધાનો 'ખિસ્સામાં રાજીનામાં લઈ ફરે છે.' મુંબઈ મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણીનું રૂઝુઆરીએ પરિણામ આવે એ પછી ભગવી યુતિ રાખવી કે તોડવી એ નક્કી થશે, પણ મોતી ભાંગ્યું છે એટલે એ રેણ કરીને ઝાડું નહીં જ ટકે. મુંબઈ મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણીમાં ગુજરાતી મતદારોની નિષ્ણાંક ભૂમિકા રહે છે. પાસ નેતા હાર્દિક પટેલનાં માનપાન ઠાકરે પરિવાર તરફથી થવા પાછળ આ જ કારણ છે. આ પહેલાં શરદ પવારની રાષ્ટ્રવાદી કોંગ્રેસમાંથી હેમરાજ શાહનું શિવસેનામાં જોડાવું એ પણ ભાજપની ગુજરાતી વોટબેંકમાં બાકોરું પાડવાના વ્યૂહનો એક ભાગ ગણાવી શકાય.

સત્તાપ્રાપ્તિ અને સત્તાને ટકાવવા માટે ઘણાં કજોડાં યોજાતાં રહે છે. કોંગ્રેસ સરકારના પ્રધાન બાળાસાહેબ દેસાઈના ઈશારે ૧૯૬૬માં બાળ

ઠાકરેને શિવસેનાની સ્થાપનાની પ્રેરણા મળી હતી. એની પાછળની ભૂમિકા બહુ સ્પષ્ટ હતી. મુંબઈમાં ગુજરાતી અને મારવાડી માલિકોની કાપડ મિલોમાં ડાબેરી-કોમ્યુનિસ્ટ કામદાર સંગઠનની જોડુકમી અને હડતાળ થકી માલિકો પરેશાન હતા. એણેમાં પૂરું આ લાલબાગ-પરેલ વિસ્તારમાં કૃષ્ણા દેસાઈ નામના ડાબેરી કામદાર નેતા ધારાસભ્ય બન્યા એટલે ધારાસભામાં પણ કોંગ્રેસી સરકારની ફજેતી કરતા હતા. શિવસેનાની સ્થાપના થઈ. કૃષ્ણા દેસાઈની હત્યા થઈ, બેઠક ખાલી પડી. એ બેઠક પરથી શિવસેનાના વામનરાવ મહાડિક ચૂંટાયા. શિવસેનાનો રાજકીય વજન અને હક વાગવાની શરૂઆતમાં કોંગ્રેસ સરકારનો સાથ રહ્યો. સમયાંતરે મુંબઈ મહાનગરપાલિકામાં કોંગ્રેસનાં વળતાં પાણી થયાં અને શિવસેનાએ મુસ્લિમ લીગ (જી. એ. મ. બનાતવાલાના નેતૃત્વવાળી) સાથે જોડણ કરવાથી લઈને દાણચોર તરીકે નામચીન હાજી મસ્તાનની દલિત તથા લઘુમતી માટેની પાર્ટી સાથે જોડણ કરીને પણ પોતાના મેયરને ચૂંટવા સુધી પ્રગતિ કરી. શિવસેના, ભાજપ અને હાજી મસ્તાનની પાર્ટીની યુતિનું શાસન પણ મુંબઈ પર ચાલતું રહ્યું છે.

મિત્રો દુશ્મન થાય ત્યારે હમામ (સ્નાનગૃહ)ની વાતો બહાર લાવે એવો માહોલ અત્યારે રચાયેલો છે. શિવસેનાની છબિ ખંડણી ઉઘરાવનારાઓની પાર્ટી તરીકેની હતી ત્યારે પણ ભાજપ મુંબઈ અને મહારાષ્ટ્રની સરકારમાં શાસનમાં સાથે રહ્યાં છે. હવે વાંધો પડ્યો એટલે

ભાંડણલીલા શરૂ થઈ છે. ઉદ્ભવ ઠાકરે ભાજપી મુખ્યપ્રધાન દેવેન્દ્ર ફણવીસને બદલે વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીને જ પડકારે છે. ફણવીસ નાગપુરના છે. ભાજપના ચૂંટણીદેહારમાં અલગ વિદર્ભ રાજ્ય આપવાનો સમાવેશ છે, સામેપક્ષે શિવસેના મહારાષ્ટ્રના વિભાજનની વિરુદ્ધમાં છે. સંઘની નેતાગીરી તરફથી મહારાષ્ટ્રનાં ચાર રાજ્યોની વાતને આગળ કરાય છે. ડો. બાળાસાહેબ આંબેડકર પણ રાજ્યનાં ચાર રાજ્યો કરવાના પક્ષે હોવાની વાત ચર્ચામાં છે. આવા સંજોગોમાં ભાંજગડ વધે છે. હજુ તો મહારાષ્ટ્ર સરકારના ૩૮ પ્રધાનોના પ્રધાનમંડળમાં ૧૩ પ્રધાનો શિવસેનાના છે છતાં ભાજપી નેતાગીરી શિવસેનાને ગુડાઓની પાર્ટી અને ખંડણીખોર ગણાવે છે.

શિવસેનાના મુખપત્ર 'સામાના'માં શિવસેના પ્રમુખ ઉદ્ભવ ઠાકરેનાં આગ ઝરતાં નિવેદન રોજેરોજ છપાય છે. ભાજપ ઉલ્લાસનગરના જેલવાસી ગેંગસ્ટર પપ્પુ કલાનીથી લઈને દાઉદ ઈબ્રાહિમને પોતીકા ગણે છે અને એ બેઉની તસવીરો પોતાનાં પોસ્ટર પર નરેન્દ્ર મોદી અને અમિત શાહ સાથે મૂકે એવી ગર્જના શિવસેના કરે છે. રાજ્યની ૧૦ મહાનગરપાલિકામાં ચૂંટણી છે. મુંબઈ ઉપરાંત ઉલ્લાસનગરમાં પણ છે. ઉલ્લાસનગરમાં ભાજપની કલાની સાથે યુતિ છે. શિવસેના પોતાને છનપાવતી શિવાજીની વારસ ગણાવે છે. વડા પ્રધાન મોદીએ સમુદમાં શિવાજી સ્મારકના કામકાજને પાલિકા ચૂંટણીને કેન્દ્રમાં રાખીને લીલીઝંડી આપ્યોનો આક્ષેપ કરે છે.

આરએસએસના પ્રવક્તા રહેલા મા. ગો. વેઘ વારંવાર નિવેદન કરીને નવા વિવાદ સર્જે છે. એમણે કહ્યું કે શિવસેનાના પ્રધાનોનાં રાજીનામાં ખિસ્સામાં રાખવા માટે નહીં, આપવા માટે હોય, પણ આપે તો બળવો થાય એવું છે. વેઘનું કહેવું છે કે રાજ્યના શિવસેના પ્રધાન સુભાષ દેસાઈ સારું કામ કરે છે, એટલે રાજીનામું આપવાને બદલે એ સેનામાં બળવો કરે.

અનુસંધાન પાના નં. ૭ પર

